

YÖNETMELİK

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumundan:

**BANKALARIN BAĞIMSIZ DENETİMİ HAKKINDA YÖNETMELİK
BİRİNCİ BÖLÜM****Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar****Amaç ve kapsam**

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yetkilendirilmiş bağımsız denetim kuruluşlarının Bankalarda Bağımsız Denetim Yapmaya Yetkili Bağımsız Denetim Kuruluşları Listesine alınmak için taşınmaları gereken ilave şartların belirlenmesine, bu kuruluşların Listeden geçici veya sürekli olarak çıkarılmasına ve bankalarda yapılacak bağımsız denetim faaliyetine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

(2) Bu Yönetmelik, 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu çerçevesinde bankalarda bağımsız denetim yapma yetkisi almış kuruluşlar ile bankalarda yapılacak bağımsız denetim faaliyetlerini kapsar.

(3) Konsolide finansal tablo hazırlama yükümlülüğü bulunan bankaların konsolidasyon kapsamında bulunan ortaklıklarının etkin bir iç kontrol sisteminin olup olmadığına ilişkin gerekli denetim prosedürleri uygulanarak, bunların hesap ve kayıt düzeni, bankaca hazırlanan konsolide finansal tabloların denetlenmesi ve görüş oluşturulması amacıyla bu Yönetmelik hükümlerinde belirtilen usul, esas ve standartlar kapsamında denetlenir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 15, 33, 36 ncı maddeleri ile 39 uncu maddesinin ikinci fıkrası ve 93 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanım ve kısaltmalar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte yer alan;

a) Bağımsız denetçi: Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından bankacılık alanında bağımsız denetim yapma yetkisini haiz olarak tescil ve ilan edilen ve bankalarda bağımsız denetim faaliyetini yürütecek denetçileri,

b) Bağımsız denetim ekibi: Bağımsız denetim kuruluşu adına bankada bağımsız denetim görevini yerine getirmek üzere sorumlu denetçi ve onun sorumluluğu altında görev yapan bağımsız denetçilerden oluşan ekibi,

c) Bağımsız denetim kuruluşu: Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yetkilendirilen bağımsız denetim kuruluşları arasında bu Yönetmelikte belirtilen ilave şartları taşıyarak Kurul tarafından Bankalarda Bağımsız Denetim Yapmaya Yetkili Bağımsız Denetim Kuruluşları Listesine alınan kuruluşları,

ç) Banka: 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan bankaları,

d) BDY (Bağımsız Denetim Yönetmeliği): 26/12/2012 tarihli ve 28509 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Bağımsız Denetim Yönetmeliğini,

e) BSD: Bilgi Sistemleri Denetimi Yönetmeliği çerçevesinde yetkili kuruluşlarca gerçekleştirilen banka bilgi sistemleri ve bankacılık süreçleri denetimini,

f) BSDY (Bilgi Sistemleri Denetimi Yönetmeliği): 13/1/2010 tarihli ve 27461 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Bağımsız Denetim Kuruluşları Gerçekleştirilecek Banka Bilgi Sistemleri ve Bankacılık Süreçlerinin Denetimi Hakkında Yönetmeliği,

g) Finansal tablolar: 1/11/2006 tarihli ve 26333 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Bankaların Muhasebe Uygulamalarına ve Belgelerin Saklanması İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte belirtilen finansal tabloları,

ğ) Hesap dönemi: Bir takvim yılı,

h) Kanun: 5411 sayılı Bankacılık Kanununu,

ı) Karar: 19/12/2012 tarihli ve 2012/4213 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Bağımsız Denetime Tabi Olacak Şirketlerin Belirlenmesine Dair Kararı,

i) KGK: Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunu,

j) Kilit yönetici: Yönetim organı üyeleri dahil olmak üzere, kuruluşun faaliyetlerini planlama, yönetme veya kontrol etme yetki ve sorumluluğuna doğrudan veya dolaylı olarak sahip olan kişileri,

k) Kurul: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunu,

l) Kurum: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunu,

m) Liste: Bankalarda Bağımsız Denetim Yapmaya Yetkili Bağımsız Denetim Kuruluşları Listesini,

n) Nitelikli pay: Bağımsız denetim kuruluşunun sermayesinin veya oy haklarının yüzde on veya daha fazlasını teşkil eden paylar ile bu oranın altında olsa dahi kilit yöneticileri belirleme imtiyazı veren payları,

o) Sorumlu denetçi: Bağımsız Denetim Yönetmeliğinde belirlenen şartları taşıyan bağımsız denetim kuruluşu tarafından, bankada bağımsız denetim faaliyetinin yürütülmesinden sorumlu tutulan ve denetim raporunun bağımsız denetim kuruluşu adına imzalanmasına yetkili kılınan bağımsız denetçiyi,

ö) TDS (Türkiye Denetim Standartları): 26/9/2011 tarihli ve 660 sayılı Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname uyarınca yürürlüğe konulan, bilgi sistemleri denetimi dahil olmak üzere, bağımsız denetim alanında uluslararası standartlarla uyumlu eğitim, etik, kalite kontrol ve denetim standartları ile bu alana ilişkin diğer düzenlemeleri,

p) TMS (Türkiye Muhasebe Standartları): 660 sayılı Kanun Hükmünde Kararname uyarınca KGK tarafından Türkiye Muhasebe Standardı ve Türkiye Finansal Raporlama Standardı adıyla yayımlanan muhasebe standartları ile bu alana ilişkin diğer düzenlemeleri,

r) TTK (Türk Ticaret Kanunu): 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununu ifade eder.

(2) Bu Yönetmelikte tanımına yer verilmeyen kavramlar, Bağımsız Denetim Yönetmeliğinde belirtilen anlamlarıyla kullanılmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

Bankaların Bağımsız Denetimi

Genel esaslar

MADDE 4 – (1) Bankaların bağımsız denetimi, bankaların hesap ve kayıt düzeni ile finansal tablolarının doğruluğu, güvenilirliği, Kanun uyarınca yürürlüğe konulan düzenlemelere ve TMS'ye uygunluğu hakkında makul güvence sağlayacak şekilde görüş oluşturulması amacıyla yürütülür.

(2) Bağımsız denetim faaliyetleri, bankaların iç sistemlerinin, hesap ve kayıt düzeniyle ilgili birimlerinin ve muhasebe sistemlerinin Kanun ve ilgili düzenlemelere uyumu, yeterliliği ve etkinliğinin değerlendirilmesini kapsayacak şekilde yürütülür ve bu amaçla TDS kapsamında gereken denetim prosedürleri uygulanır.

(3) Bağımsız denetim raporu, TDS'de öngörülen hususlara ilave olarak bankanın iç kontrol sisteminin; finansal tabloların Bankaların Muhasebe Uygulamalarına ve Belgelerin Saklanması İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik ve TMS hükümleri ile Kurul tarafından bankaların hesap ve kayıt düzenine ilişkin yayımlanan diğer düzenlemelere, Kurum genelge ve açıklamalarına uygun olarak, tüm önemli yönleriyle gerçeğe uygun bir biçimde hazırlanmasını ve sunulmasını sağlayacak nitelikte olduğu, uygun muhasebe politikalarının seçildiği ve uygulandığına ilişkin ibareleri de içerecek şekilde düzenlenir.

(4) Bankalar, sözleşme imzaladıkları bağımsız denetim kuruluşuna, bu Yönetmelik ve TDS hükümlerine uygun olarak Mart, Haziran ve Eylül ayları sonu itibarıyla ara dönem sınırlı bağımsız denetim, hesap dönemleri sonu itibarıyla yıllık bağımsız denetim yaptırmak zorundadır.

(5) Kurum, Kanun uyarınca yürürlüğe konulan düzenlemelerde öngörülen veya Kurumca belirlenecek özellik arz eden konulara münhasır olmak üzere bankalar veya bağımsız denetim kuruluşlarından özel amaçlı bağımsız denetim gerçekleştirilmesini istemeye yetkilidir.

(6) Özel amaçlı bağımsız denetime başlamadan önce, 1/11/2006 tarihli ve 26333 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Bankalarca Yıllık Faaliyet Raporunun Hazırlanmasına ve Yayımlanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik kapsamında yapılacak denetim hariç olmak üzere, banka ile bağımsız denetim kuruluşu arasında bağımsız denetimin türü ve düzenlenecek rapora ilişkin olarak sözleşme yapılır ve denetim faaliyetleri buna göre yürütülür.

(7) Kurum, özel amaçlı bağımsız denetimin bankanın yıllık ve ara denetimlerini gerçekleştiren farklı bir bağımsız denetim kuruluşunca yapılmasını talep etmeye yetkilidir.

(8) Hesap dönemi sonuna ilişkin konsolide ve konsolide olmayan bağımsız denetim raporları Nisan ayı sonuna kadar, ara dönemler itibarıyla düzenlenen bağımsız denetim raporlarından konsolide olmayanlar ilgili dönem sonunu izleyen kırkbeş gün içinde, konsolide olanlar ise yetmişbeş gün içinde, banka tarafından Kuruma ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına gönderilir.

Bilgi sistemleri denetimi

MADDE 5 – (1) Bağımsız denetim kuruluşu; bağımsız denetim ve BSD faaliyetlerinin karşılıklı olarak denetim kapsamını, incelemelerin tür, zamanlama ve detay seviyesini ve denetim sonuçlarını etkilediğini dikkate almak suretiyle, her iki denetime ilişkin faaliyetleri bütünsel bir yaklaşımla ve etkin şekilde planlayarak yürütür.

(2) Bağımsız denetçi, denetlenen bankada gerçekleştirilmiş ve gerçekleştirilmekte olan BSD neticesinde ulaşılan tespitlerin yanında, bilgi sistemleri ve bankacılık süreçlerinin ve bu sistem ve süreçlere ilişkin iç kontrollerin uyumluluk, etkinlik ve yeterliliğine ilişkin oluşturulan görüşü, finansal raporlamalara ve bağımsız denetim faaliyetine etkisi yönüyle dikkate alır.

Bağımsız denetçinin yetkileri

MADDE 6 – (1) Bağımsız denetçiler;

a) Denetlenen bankanın denetim konularıyla ilgili tüm defter, kayıt ve belgelerini gizli olsa dahi incelemek,
b) Denetim işlemini ilgilendiren tüm bilgileri banka yönetiminden, müfettişlerden ve diğer ilgililerden istemek,
c) Denetlenen banka tarafından talep edildiği takdirde, yönetim kurulu ve genel kurul toplantılarına katılarak, denetim faaliyetini ve sonuçlarını ilgilendiren konularda açıklamalarda bulunmak
hususlarında yetkilidir.

Bağımsız denetim ekibi

MADDE 7 – (1) Bağımsız denetim kuruluşu adına yapılacak denetimler, sorumlu denetçinin yanı sıra en az birer kıdemli denetçi ve denetçi olmak üzere denetim çalışmasının gerektirdiği sayı ve nitelikte bağımsız denetçi bulundurulmak kaydıyla, BDY hükümlerine uygun olarak belirlenen denetim ekipleri tarafından, sorumlu denetçi başkanlığında yürütülür.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Bağımsız Denetim Kuruluşlarının Listeye Alınmasına, Ortaklarına, Kilit Yöneticilerine ve Bağımsız Denetçilerine İlişkin Esaslar

Kuruluşlarda aranan şartlar

MADDE 8 – (1) Listeye alınacak bağımsız denetim kuruluşunun;

- a) KGK tarafından kamu yararını ilgilendiren kuruluşlarda denetim yapmak üzere yetkilendirilmiş olması,
- b) Mesleki yeterlik ve itibara ve bu Yönetmelikte belirtilen kapsamda bağımsız denetim gerçekleştirebilecek nitelikte yönetim yapısına, bağımsız denetçiye, teknik donanımına, belge ve kayıt düzenine sahip olması ve kalite kontrol sistemine ilişkin yapının ve yazılı politikaların oluşturulması,
- c) 7 nci maddede göre en az iki denetim ekibi oluşturacak sayı ve nitelikte bağımsız denetçi istihdam etmesi,
- ç) Verdikleri hizmetlerden doğabilecek zararları karşılamak amacıyla, Kanun ve 660 sayılı Kanun Hükmünde Kararname uyarınca yaptırılması zorunlu mesleki sorumluluk sigortasına esas matrahın, bağımsız denetim kuruluşunun geçmiş yıla ilişkin ciro tutarının iki katından az olmamak üzere yönetim organınca kabul edilen cari yıla ilişkin bütçelenen ciro tutarının asgari iki katı esas alınarak belirlenmesi,
- d) Yurt içinde veya yurt dışında bağımsız denetim yapma yetkisinin iptal edilmemiş olması,
- e) Hukuki bağlantısının bulunduğu yurt dışında kurulu şirketin bağımsız denetim yapma yetkisinin iptal edilmemiş olması,
- f) KGK tarafından yetkilendirildikleri tarihten itibaren, bankalar hariç Karar eki I Sayılı Listenin (2) numaralı kısmında belirtilen Kurum düzenleme ve denetimine tabi kuruluşlarda en az üç hesap dönemi bağımsız denetim faaliyeti yürütmüş olması

şarttır.

Kuruluşun ortakları, kilit yöneticileri ile bağımsız denetçilerinde aranan şartlar

MADDE 9 – (1) Bağımsız denetim kuruluşlarının bağımsız denetçilerinin KGK tarafından bankacılık alanında bağımsız denetim yapmak üzere yetkilendirilmiş olması şarttır.

(2) Listeye alınacak kuruluşların ortakları, kilit yöneticileri ile bağımsız denetçilerinin;

- a) Başka bir bağımsız denetim kuruluşu ile derecelendirme veya değerlendirme kuruluşunda ortaklığının bulunmaması, kilit yönetici veya bağımsız denetim, derecelendirme veya değerlendirme faaliyeti ile iştigal eden personel olarak görev yapmaması,
- b) Kanununun 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen nitelikleri haiz olması,
- c) Yurt içinde veya yurt dışında bağımsız denetim, değerlendirme veya derecelendirme yapma yetkisi iptal edilmiş kuruluşlarda yetki iptaline neden olan faaliyetlerde sorumluluklarının tespit edilmemiş olması,
- ç) Diğer yetkili kurumlar tarafından yapılan bir disiplin soruşturması sonucunda bağımsız denetim yapmalarını engelleyecek nitelikte ceza almamış olması

şarttır.

Başvuruda gerekli bilgi ve belgeler

MADDE 10 – (1) Bu Yönetmelik kapsamında Listeye alınmak isteyen bağımsız denetim kuruluşları;

- a) Merkez ve varsa şubelerinin adresleri,
- b) Başvuru tarihine en yakın tarihli finansal tablolar,
- c) Sermaye paylarının ortaklar arasında dağılımı, taahhüt edilen ve ödenen tutarlar,
- ç) Yurt dışında bir bağımsız denetim şirketi ile hukuki bağlantının bulunması durumunda, ilgili yurt dışı şirket ile yapılan sözleşmelerin yurt dışında kurulu şirket yetkililerince tasdik edilmiş kopyası,
- d) Kalite kontrol sistemi oluşturulduğunu teyit eden belgeler ile bu kapsamda görevlendirilecek kişilerin adı, soyadı ve mesleki tecrübelerine ilişkin bilgiler,
- e) Bağımsız denetim kuruluşunun vereceği hizmetlerden doğabilecek zararları karşılamak amacıyla bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak mesleki sorumluluk sigortası yaptırılacağına dair, şirketi temsil ve ilzama yetkili kişilerce imzalı beyan,
- f) Bankalarda bağımsız denetim faaliyetinin yürütülmesinde, bu Yönetmelik hükümleri kapsamında bağımsız denetçilerde aranan şartları taşımayan bağımsız denetçi istihdam edilmeyeceğine dair, şirketi temsil ve ilzama yetkili kişilerce imzalı beyan (EK-1)

ile 11 inci maddede yer alan bilgi ve belgelerin eklendiği bir yazı ile Kuruma başvururlar.

Ortaklara, kilit yöneticilere ve sorumlu denetçilere ilişkin bilgi ve belgeler

MADDE 11 – (1) 10 uncu madde uyarınca yapılacak başvuru kapsamında;

- a) Bağımsız denetim kuruluşunun nitelikli pay sahibi ortakları, kilit yöneticileri ile sorumlu denetçilerinin mesleki tecrübelerini ve denetimle ilgili aldıkları eğitimlerini içeren ayrıntılı özgeçmişleri (EK-2),

b) Bağımsız denetim kuruluşunun nitelikli pay sahibi ortakları, kilit yöneticileri ile sorumlu denetçilerinin başka bir bağımsız denetim kuruluşunda ya da derecelendirme veya değerlendirme hizmeti veren bir kuruluşta ortaklığının bulunmadığına ve bulunmayacağına, kilit yöneticisi ya da bağımsız denetim, derecelendirme veya değerlendirme faaliyeti ile iştirak eden personel olarak görev yapılmadığına ve yapılmayacağına, yurt içinde veya yurt dışında bağımsız denetim ya da değerlendirme veya derecelendirme yapma yetkisi iptal edilmiş olan bir kuruluşta yetki iptaline neden olan faaliyetlerde sorumluluklarının tespit edilmediğine dair yazılı beyanları (EK-3),

c) Sorumlu denetçilerin bağımsız denetim kuruluşunda tam zamanlı görev yaptıklarına ve yapacaklarına dair yazılı beyanları (EK-4),

ç) Daha önce yapılan bir disiplin soruşturması sonucunda bağımsız denetim faaliyetinde bulunmaya engel teşkil edecek bir ceza alınmadığının ilgili kurumdan talep edilecek belge ile tevsik edilmesi kaydıyla, haklarında diğer yetkili kurumlar tarafından disiplin soruşturması yapıp yapılmadığına, böyle bir soruşturma başlatıldığında en geç yedi gün içinde Kurumun bilgilendirileceğine ve bağımsız denetimin yapılmasına engel teşkil edecek bir ceza alınması halinde bulunulan görevden en geç onbeş gün içinde istifa edileceğine ilişkin sorumlu denetçilerin yazılı beyanları (EK-5)

Kuruma iletilir.

Başvuruların incelenmesi ve yurt dışından temin edilecek belgeler

MADDE 12 – (1) Kurum, başvuruların değerlendirilmesi sırasında ek bilgi ve belge isteyebilir. Kurumca eksikliği tespit edilen veya ek olarak istenen bilgi ve belgeler, yetki başvurusunda bulunan bağımsız denetim kuruluşuna yazılı olarak bildirilir.

(2) Başvuruya ilişkin bilgi ve belgelerdeki eksikliklerin, eksikliğe ilişkin Kurum yazısının tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde giderilmemesi halinde başvuru geçersiz hale gelir.

(3) Yabancı uyruklu kişilerden istenilen belgelerin bu kişilerin yerleşik olduğu ülkede kayıtların tutulduğu bir merci ya da sistem olmaması nedeniyle temin edilememesi durumunda, bu durumun ilgili ülkenin yetkili mercilerinden alınacak bir belge ile Kuruma tevsik edilmesi zorunludur.

(4) Bu Yönetmelikte yer alan başvurularla ilgili olarak yurt dışından temin edilecek belgelerin ilgili ülkenin yetkili makamlarınca ve Türkiye'nin o ülkedeki konsoloslukuna veya Lahey Devletler Özel Hukuku Konferansı çerçevesinde hazırlanan Yabancı Resmî Belgelerin Tasdiki Mecburiyetinin Kaldırılması Sözleşmesi hükümlerine göre onaylanmış olması ve başvuruya belgelerin noter onaylı tercümelerinin de eklenmesi şarttır.

Listeye alınma

MADDE 13 – (1) 8 ve 9 uncu maddelerde sayılan koşulları taşıyan ve 10 ve 11 inci maddelerde belirtilen bilgi ve belgelerle yazılı başvuruda bulunan bağımsız denetim kuruluşları, gerekli bilgi ve belgelerin tamamlanmasını müteakip yapılacak değerlendirmeler sonucunda, Kurulca, bu Yönetmelik kapsamında aranan koşullara ve faaliyet konularını yürütebilecek yeterliliğe sahip oldukları kanaatine varılması halinde Listeye alınır.

(2) Kurum, bu Yönetmelikte yer alan hükümler göz önünde bulundurularak yapılacak değerlendirmeler kapsamında, Listeye alınmak için başvuran bağımsız denetim kuruluşunun mesleki ve teknik donanımının yeterliliğinin tespitine yönelik olarak yerinde inceleme yapmaya yetkilidir.

(3) Kurulca Listeye alınan bağımsız denetim kuruluşları Kurumun internet sitesinde kamuoyuna duyurulur ve Listeye eklenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İdari Tedbirler

Listeden geçici olarak çıkarılma

MADDE 14 – (1) Aşağıdaki hallerin bir veya birkaçının tespit edilmesi halinde Kurul bağımsız denetim kuruluşunu iki yılı geçmemek üzere geçici olarak Listeden çıkarmaya yetkilidir.

a) Bağımsız denetim kuruluşunun ortaklarının ya da bağımsız denetçilerinin, 9 uncu maddede belirlenen şartları kaybetmeleri halinde şartların kaybedildiği tarihten itibaren bir ay içinde gerekli değişikliklerin yapılmaması,

b) Bu Yönetmelik hükümlerinde belirtilen nitelikleri haiz olanlar dışında bağımsız denetçi istihdam edilmesi,

c) Mevzuata aykırı uygulamalar nedeniyle son bir yıl içinde Kurulca hakkında ikiden fazla idari yaptırım kararı uygulanması,

ç) Mevzuatta öngörülen yükümlülüklerle uygun hareket edilmemesi ve sair suretle yetkisinin Listeden geçici olarak çıkarılmasını gerektirecek ölçüde önemli yanlışlıklar ya da TDS'ye, etik kurallara ve ilgili mevzuata aykırı işlem ve uygulamalar gerçekleştirilmesi.

Listeden süresiz olarak çıkarılma

MADDE 15 – (1) Aşağıdaki hallerin bir veya birkaçının tespiti halinde bağımsız denetim kuruluşu Kurul tarafından süresiz olarak Listeden çıkarılır:

a) Yetkinin kasten yanlış veya yanıltıcı beyanlarda bulunmak suretiyle ya da hukuka aykırı diğer yollarla alınması,

b) 8 inci maddenin birinci fıkrasının (c) bendi hariç olmak üzere gerekli koşulların taşınmadığının sonradan anlaşılması veya kaybedilmesi,

c) Daha önce 14 üncü madde uyarınca işlem tesis edilmiş bir bağımsız denetim kuruluşunda aynı maddede belirtilen durumlardan en az birinin, geçici olarak Listeden çıkarıldığı süre hesaba katılmaksızın, beş yıl içinde gerçekleşmesi,

ç) Finansal tabloların doğruluğunu ve güvenilirliğini önemli ölçüde etkileyecek hususların ortaya çıkması halinde, bağımsız denetim kuruluşunun bu hususta kusurlu olmadığını kanıtlayamaması,

d) Bağımsız denetim kuruluşunun ya da istihdam edilen bağımsız denetçilerin bağımsızlığını ortadan kaldıran hususlar karşısında TTK'nın 400 üncü maddesi ile BDY ve TDS hükümlerinde öngörülen tedbirler alınmaksızın denetim faaliyetinin gerçekleştirilmesi,

e) 22 nci maddenin birinci fıkrasına aykırı olarak sır niteliğindeki bilgilerin korunmasına yönelik gerekli tedbirlerin alınmaması,

f) Gerekli mesleki yeterlik ve özenin gösterilmemesi, yeterli kanıt elde edilmeksizin denetim raporu düzenlenmesi veya mevzuatta öngörülen diğer yükümlülüklere uygun hareket edilmemesi ve sair suretle gerçeğe aykırı görüş bildirilmesi,

g) Etik kurallara uyulmaması veya mesleki yeterliğin zafiyete uğraması, kaliteli ve güvenilir denetimler gerçekleştirilmemesi ve sair nedenlerle itibarın önemli ölçüde zedelenmesi,

ğ) Listeden süresiz olarak çıkarılmasını gerektirecek ölçüde hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlıklar ya da denetim standartlarına, etik kurallara ve ilgili mevzuata aykırı işlem ve uygulamalar tespit edilmesi,

h) Karar eki I Sayılı Listenin (2) numaralı kısmında belirtilen Kurum düzenleme ve denetimine tabi şirketlerde kesintisiz olarak beş hesap dönemi bağımsız denetim faaliyetinde bulunulmaması,

ı) Bu Yönetmelik kapsamında devam eden bağımsız denetim sözleşmesinin bulunmaması ya da ilgili mevzuat uyarınca bağımsız denetim sözleşmesinin feshedilmiş olması koşuluyla bağımsız denetim kuruluşu tarafından Listeden süresiz olarak çıkarılmanın talep edilmesi.

(2) 8 inci maddenin birinci fıkrasının (c) bendinde belirlenen koşullara sonradan uyumsuzluk oluşması halinde Kuruma derhal bilgi verilmesi ve uyumsuzluğun oluştuğu tarihten itibaren en geç üç ay içinde giderilmesi gereklidir. Kurum, zorunlu görülen durumlarda iki ayı geçmemek üzere ilave süre vermeye yetkilidir. Belirtilen süreler içinde uyumsuzluğun giderilememesi durumunda kuruluş Listeden süresiz olarak çıkarılır.

(3) 8 inci maddenin birinci fıkrasının (d) ve (e) bendine aykırı bir durumun oluşması halinde, yetki iptaline neden olan işlem ve uygulamaların niteliği, bağımsız denetim kuruluşunun mesleki yeterliği ile itibarı üzerindeki etkisi de göz önünde bulundurulmak suretiyle, kuruluş Kurul tarafından Listeden süresiz olarak çıkarılabilir.

İdari tedbirlere ilişkin ortak hükümler

MADDE 16 – (1) KGK tarafından faaliyet izni askıya alınan bağımsız denetim kuruluşları aynı süre ile geçici olarak, iptal edilenler süresiz olarak Kurum tarafından Listeden çıkarılır.

(2) Listeden geçici veya süresiz olarak çıkarılan bağımsız denetim kuruluşları Kurumun internet sitesinde kamuoyuna duyurulur.

(3) Bankanın, Listeden geçici veya süresiz olarak çıkarılan bağımsız denetim kuruluşuna karşı bu Yönetmelik ve ilgili mevzuat kapsamındaki yükümlülükleri sona erer.

(4) 14 üncü ve 15 inci maddeler kapsamında bağımsız denetim faaliyetinin kesintiye uğraması durumunda, banka yönetim kurulu, durumun öğrenildiği tarihten itibaren onbeş gün içerisinde denetim komitesince yapılacak önerilerin değerlendirilmesi sonucunda belirleyeceği bir başka yetkili denetim kuruluşu ile bağımsız denetim sözleşmesi yapılmasını genel kurulun onayına sunar.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Bildirimler ve Diğer Yükümlülükler

Denetim sürecine ilişkin yükümlülükler

MADDE 17 – (1) Bağımsız denetim kuruluşları, denetime ilişkin her türlü bilgi ve belgeyi istenildiğinde Kuruma göndermek ve Kurum denetimine hazır bulundurmak zorundadır.

(2) Kurum, bağımsız denetim kuruluşundan, banka tarafından Kanun ve ilgili mevzuat ile belirlenen standart oranların hesaplanmasında kullanılan yöntemin ve modelin uygunluğunun, kullanılan verilerin doğruluğu ve güvenilirliğinin, Kuruma iletilen raporlardaki bilgilerin doğruluğunun tespit edilmesi veya Kurumca gerekli görülen diğer hususlarda bağımsız denetçilere ilave görevler verilmesini talep edebilir.

(3) Bağımsız denetim ekibince yürütülen denetimlerde;

a) Bankanın iç kontrol ve risk yönetim sisteminin tasarımı, işlevselliği ve önemli yanlışlık riskini önleme, ortaya çıkarma ve düzeltme kapasitesine sahip olup olmadığı değerlendirilir ve yetersiz olduğu sonucuna varılan hususlar sorumlu denetçi tarafından banka yönetim kuruluna bildirilir.

b) Bankanın kontrol etmediği veya kontrollerin yetersiz kaldığı durumlara bağlı olarak önemli yanlışlık riski ya da risk değerlendirme sisteminde bir zafiyet olduğunun tespit edilmesi durumunda banka yönetim kurulunun bilgilendirilmesini sağlamak üzere banka denetim komitesine ve Kuruma ivedi olarak bilgi verilir.

(4) Bankanın iç kontrol sistemi, muhasebe ve finansal raporlama sistemleri ile bilgi sistemlerinde önemlilik arz eden ölçüde zafiyet veya risk bulunduğu ortaya çıkması durumunda Kuruma yapılacak bildirim üzerine, Kurul,

zafiyet ve riskin gerektirdiği kapsam, tür, zamanlama ve detay seviyesine uygun olarak, bankada denetim gerçekleştiren ya da BSDY çerçevesinde yetkili olan farklı bir bağımsız denetim kuruluşu tarafından gerçekleştirilmek üzere özel kapsamlı bir BSD yapılmasına karar verebilir. Kurul aynı zamanda, bilgi sistemleri ve bankacılık süreçleri denetimi sonuçlanıncaya kadar bankada yürütülen bağımsız denetim faaliyetlerini durdurabilir.

(5) Finansal tabloların düzeltilmesinin gerekli olduğunun düşünüldüğü ancak banka tarafından gerekli düzeltmenin yapılmadığı durumlarda, yedi gün içinde, Kuruma ve banka denetim komitesine bilgi verilir.

(6) Bankanın finansal tablolarında hata ya da hileden kaynaklanan aykırılık bulunduğu veya bulunabileceği hususunda şüphe ya da şüphelenmek için makul gerekçe oluşması durumunda sorumlu denetçi, konunun araştırılarak bu tür aykırılıkların ve tekrarının önlenmesi amacıyla uygun önlemlerin alınması için banka yönetim kuruluna ve denetim komitesine, bankanın gerekli araştırmayı yapmaması halinde ivedilikle Kuruma bilgi verir.

(7) Bağımsız denetim faaliyeti sırasında esas alınan mevzuat hükümlerine uymayan işlemlerin, olumsuz görüş oluşturmaya veya görüş bildirmekten kaçınmaya yol açabilecek herhangi bir gelişmenin ya da bankanın sürekliliğine yönelik önemli bir tehdit veya şüphenin ortaya çıkması halinde, durum onbeş gün içinde Kuruma yazılı olarak bildirilir. Kanuna ve diğer kanunlara göre konusu suç teşkil eden hallerde durumun ivedi olarak yetkili mercilere intikali sağlanmalı ve ayrıca Kuruma yazılı olarak bilgi verilmelidir.

(8) Banka tarafından bağımsız denetime ilişkin bilgi ve belgelerin bağımsız denetim kuruluşuna verilmemesi halinde bu durum bağımsız denetim kuruluşu tarafından Kuruma ivedilikle bildirilir.

(9) Kurum, bağımsız denetim raporuyla ilgili olarak, rapor tespitleri bakımından gerekli görülmesi halinde, aynı veya farklı bir bağımsız denetim kuruluşundan, ilave inceleme yapılmasını ve ilave rapor tanzim edilmesini isteyebilir. Bu durumda, masraflar ilgili banka tarafından karşılanır.

(10) TTK'nın 399 uncu maddesi uyarınca görevden alma ve sözleşmenin feshine ilişkin işlemler hakkında, sürecin başlatıldığı ve işlemlerin sonuçlandırıldığı tarihi takip eden günden itibaren en geç on gün içinde Kuruma bilgi verilmesi zorunludur.

Kuruluşun takip yükümlülüğü ve bildirimler

MADDE 18 – (1) Bağımsız denetim kuruluşunda nitelikli pay edinilmesi ya da kilit yönetici ve sorumlu denetçi istihdam edilmesi halinde, bu kişilere ait 11 inci maddede belirtilen belgeler ile pay edinimlerine, atanmalarına veya istihdam edilmelerine ilişkin karar örneklerinin değişiklik veya istihdam edilme tarihinden itibaren en geç yirmi gün içinde Kuruma bildirilmesi zorunludur. Kurumca yapılan değerlendirme neticesinde onbeş iş günü içinde olumsuz görüş bildirilmeyen değişiklikler geçerli sayılır.

(2) 11 inci madde ve bu maddenin birinci fıkrası uyarınca Kuruma bildirilmesi zorunlu olanlar dışında kalan ortakların ve bağımsız denetçilerin bu Yönetmelik kapsamında aranan şartları taşıdığına takibi ve 11 inci maddede yer alan bilgi ve belgelerin bunlar için de hazırlanıp muhafaza edilerek talep halinde Kuruma ibrazı bağımsız denetim kuruluşunun sorumluluğundadır.

(3) İçinde bulunulan hesap dönemi dahil son üç hesap döneminde bankalarda bağımsız denetim faaliyeti gerçekleştirmeyen bağımsız denetim kuruluşlarının birinci fıkrada kapsamındaki bildirim yükümlülükleri sona erer. Bu kuruluşlar tüm ortak, kilit yönetici ve bağımsız denetçileri için ikinci fıkrada belirtilen takip ve muhafaza yükümlülüklerine uymak zorundadır.

(4) Üçüncü fıkrada yer alan bağımsız denetim kuruluşunun bir bankayla bağımsız denetim sözleşmesi yapması halinde, nitelikli pay sahipleri, kilit yöneticileri ve sorumlu denetçileri hakkında birinci fıkrada hüküm çerçevesinde Kuruma bilgi verilir.

(5) Bağımsız denetim kuruluşlarından fiilen bankalarda bağımsız denetim yapanlar, birinci fıkrada ve 11 inci madde kapsamında Kuruma ibraz edilen her türlü bilgide meydana gelen değişiklikleri on iş günü içinde Kuruma bildirmekle yükümlüdür.

(6) Kurum, bu madde kapsamındaki bildirimler ile 10 uncu ve 11 inci maddede yer alan bilgi ve belgelerin bir kısmının veya tamamının elektronik ortamda gönderilmesini istemeye, kapsam, şekil ve içeriklerini ihtiyacı karşılayacak şekilde değiştirmeye ve ihtiyaç duyulmayan ya da doğrudan Kurumca erişilebilen bilgi ve belgelerin bildirim yükümlülüğünü kaldırmaya yetkilidir.

Mesleki sorumluluk sigortası

MADDE 19 – (1) 8 inci maddenin birinci fıkrasının (ç) bendi kapsamında mesleki sorumluluk sigortası yaptırılacak sigorta şirketi, bağımsız denetim sözleşmesi yapılan banka ya da bankanın doğrudan ya da dolaylı olarak kontrol ettiği işi veya bağlı ortaklığı olamaz.

(2) Mesleki sorumluluk sigortası poliçesi, belirlenen tutarı açıkça gösterir şekilde düzenlenir. Poliçenin bir örneği, yaptırıldığı tarihten itibaren on gün içinde cari yıl bütçelenen ciro tutarına ilişkin yönetim organı kararı, geçmiş yıl cirosuna dair beyan ve mali tablolar ile birlikte bağımsız denetim kuruluşu tarafından Kuruma gönderilir ve buna ilişkin bankanın denetim komitesine bilgi verilir.

Yıllık rapor düzenlenmesi

MADDE 20 – (1) Bağımsız denetim kuruluşları;

a) Karar eki I Sayılı Listenin (2) numaralı kısmında belirtilen Kurum düzenleme ve denetimine tabi şirketlerde son beş yıl içinde yapılan denetimler ile

b) Denetlenen banka bazında, önemlilik ölçütü çerçevesinde tespit edilen bulgular ve bu bulgulara ilişkin yapılanlar, hangi tespitlerin çözülerek mali tablo ve eklerinde düzeltildiği, çözümlenmesi zaman gerektiren hususların düzeltilmesi için nasıl bir mutabakata varıldığı, çözümlenemeyenlerin ise bağımsız denetim raporuna nasıl yansıtıldığı

hakkında açıklayıcı bilgileri ve Kurumca gerekli görülen diğer bilgileri içerecek şekilde hazırlanarak yönetim organı tarafından imzalanacak faaliyet raporunu her hesap dönemini takip eden Nisan ayı sonuna kadar elektronik ortamda Kuruma gönderir.

Banka yıllık faaliyet raporunun denetimi

MADDE 21 – (1) Kanununun 40 ıncı maddesi ve Bankalarca Yıllık Faaliyet Raporunun Hazırlanmasına ve Yayınlanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik uyarınca düzenlenen yıllık faaliyet raporunun, ilgili olduğu hesap dönemi sonu itibarıyla bağımsız denetim gerçekleştiren bağımsız denetim kuruluşu tarafından denetlenmesi ve rapor hakkında görüş bildirilmesi zorunludur.

Sırların saklanması

MADDE 22 – (1) Bağımsız denetim kuruluşları; ortakları ile kilit yöneticilerinin ve bağımsız denetçilerinin bağımsız denetim faaliyetleri dolayısıyla öğrenecekleri Kanununun 73 üncü maddesi kapsamında sır niteliğindeki bilgilerin korunmasına yönelik her türlü tedbiri almakla yükümlüdür.

(2) Bağımsız denetçiler, sır niteliğindeki bilgileri Kanunen yetkili kılınan merciler dışında hiçbir gerçek veya tüzel kişiye açıklayamazlar.

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Bağımsız denetime ilişkin mevzuat hükümlerinin uygulanması

MADDE 23 – (1) Bu Yönetmelikte hüküm ya da açıklık bulunmayan hallerde, KGK tarafından yayımlanan mevzuat hükümleri esas alınır.

Yetkili merci

MADDE 24 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasıyla ilgili olarak açıklamalar yapmaya Kurum, ilave düzenlemeler yapmaya Kurul yetkilidir.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 25 – (1) 1/11/2006 tarihli ve 26333 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Bankalarda Bağımsız Denetim Gerçekleştirecek Kuruluşların Yetkilendirilmesi ve Faaliyetleri Hakkında Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

(2) 1/11/2006 tarihli ve 26333 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Bankalarda Bağımsız Denetim Gerçekleştirecek Kuruluşların Yetkilendirilmesi ve Faaliyetleri Hakkında Yönetmeliğe yapılan atıflar bu Yönetmeliğe yapılmış sayılır.

İntibak süresi

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bankalarda bağımsız denetim yapmaya yetkili kuruluşlar durumlarını 8 inci maddenin birinci fıkrasının (c) bendine bu Yönetmeliğin yürürlük tarihinden itibaren bir yıl içinde intibak ettirmek zorundadır.

Bildirim yükümlülüğü süre hesabı

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) 18 inci maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen sürelerin hesaplanmasında bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önceki dönemler de dikkate alınır.

Yürürlük

MADDE 26 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 27 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Başkanı yürütür.

[Ekleri için tıklayınız.](#)